

LIEGEN DAT HET GEDRUKT STAAT

De grafimedia-industrie is een van de meest invloedrijke industrieën die er is. In elk land bestaat er een spel tussen politiek en journalistiek. Soms zijn er 'hogere doelen', waardoor het politiek gezien correct is de journalistiek in te dammen. Het 'regelen' van deze industrie staat in China bekend als censuur.

Op de vraag of er hogere doelen zijn, of dat het gewoonweg gemakzucht is van de Chinese overheid de censuur zo strikt mogelijk toe te passen, kan geen antwoord op worden gegeven vanuit het individuele perspectief. Maar hoe gaat China om met de strikte eisen, terwijl de censuur geen geheim is?

Miljoenen kranten per dag

Kranten zijn informatieverschaffer nummer één. Het aantal krantenkiosken is echt onvoorstelbaar. Bij elke metrohalte vind je er een stuk of zes. Daarbuiten een veelvoud hiervan per straat. Dit heeft te maken met de bezorgingproblemen door de grootte van het land. Alleen al in Shanghai zijn meer dan 35 Chineestalige kranten te koop. Daarnaast twee Engelstalige regionale, tal van landelijke en vele banenkranten, waarvan het exacte aantal een raadsel is. Dit maakt het interessant een kraampje te hebben dat alleen kranten en magazines verkoopt. Elke ochtend verplaatsen vele miljoenen mensen zich. De afzet van de krant is dan ook even zo onvoorstelbaar als het aantal kraampjes. De prijzen van een krant liggen laag. Een landelijke Chinese krant kost zo'n € 0,05, de regionale € 0,10 en de Engelstalige € 0,25. Naast de relatief goedkope arbeid zal dit ongetwijfeld liggen aan de enorme oplagen.

Censuur

De gemiddelde Chinees is zeker op de hoogte van het bestaan van censuur, maar het doet hem over het algemeen niet veel. 'Het belangrijke nieuws komt toch wel uit.' Over politieke zaken als de verhouding met Taiwan en Tibet heeft men ook meer kennis dan is aangeleerd op school. 'Het heeft gewoon geen zin je hier druk over te maken, je kan er toch niets aan veranderen, waarom dan druk maken?' Voor de echt geïnteresseerde nieuwsgierige

zijn er mogelijkheden te over, zo is de website van CNN bijvoorbeeld gewoon te lezen. Voor elke beperking in regelgeving bestaat een alternatief. Er is nauwelijks een regel waarvoor de burger geen omweg heeft gevonden. Het is gemakkelijk voor te stellen hoe groot de markt is van de verkoop van tv-schotels en bijbehorende (illegale) codekaarten.

'Het belangrijke nieuws komt toch wel uit'

Ook krantenjournalisten hebben zo hun manieren om de oplettende lezer te informeren. Artikelen over gebeurtenissen die onderhevig zijn aan censuur worden vaak zo sterk ontkracht dat de feiten niet moeilijk tussen de regels zijn door te lezen. Een *fictief* voorbeeld: 'bij de drukte hoefde de politie niet in te grijpen, waardoor er geen mensen gewond raakten'. De geïnteresseerde lezer weet dan dat er een demonstratie was, waarbij enkele mensen na een politiecharge gewond raakten.

'Chinese muur' in gevaar

'De Chinese overheid promoot actief het internet, in het bijzonder de e-commerce. Ze erkent dat de technologie een efficiënt middel is om de concurrentie hoofd te bieden.' Aan dit statement wordt speciaal toegevoegd: *'speciaal in ondernemingen van staats eigendom'*.

Nu de 'Chinese muur' naar de buitenwereld in snel tempo afbrokkelt – vooral door internet – is het verkrijgen van informatie aanzienlijk vergemakkelijkt. Maatregelen zijn dan ook inmiddels genomen. Zo krijgen bedrijven

die toegang verschaffen tot internet pas na strenge overheidscontrole een licentie. Zoals gezegd bestaat er voor elke beperking een alternatieve manier van uitvoering om deze beperking te omzeilen. Het grootste probleem van China is de grootte van het land. Het consequent handhaven van alle regels is daardoor onmogelijk. Mensen zijn murw geworden van pogingen zich ertegen te verzetten. Het is dus de lakse houding van de burger ten opzichte van de overheids-censuur en de creativiteit van de burger alternatieven te vinden, dat China nog steeds weg komt met deze strikte eisen.

*Vanuit Shanghai, Miguel Delcour
www.firminenterprise.nl*

Graficus in China

Miguel Delcour schrijft vanuit Shanghai regelmatig artikelen over de ontwikkelingen en mogelijkheden op de Chinese grafische markt. Vragen of rectificaties? Stuur ze aan redactie@graficus.nl, dan leggen wij ze voor aan onze *Graficus in China*.